

ЗВІТ

**ПРО СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФІНАНСУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ
АДМІНІСТРАЦІЇ СУДНОПЛАВСТВА ЗА 2025 РІК
З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРАМИ SIGMA**

I. ВСТУП

У січні 2026 року Управлінням персоналу Адміністрації судноплавства в рамках реалізації Плану заходів з розвитку системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад до 2027 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1206-р, проведено моніторингове дослідження, за результатами якого підготовлено Звіт про стан організації та фінансування професійного навчання державних службовців Адміністрації судноплавства за 2025 рік за рахунок коштів державного бюджету з використанням методології програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (Програма SIGMA).

Успішність реформ в Україні значною мірою залежить від професійності державних службовців, які впроваджують ці зміни. Постійне навчання та підвищення кваліфікації є ключовими чинниками для досягнення високого рівня професіоналізму.

Одним із основних напрямів реформування є Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 831-р (далі – Стратегія державного управління), яка базується на Європейських стандартах належного адміністрування, розроблених Програмою підтримки вдосконалення врядування та менеджменту та викладених у документі «Принципи державного управління». Зазначений документ містить систему принципів і критерії оцінки державного управління, що базуються на основі міжнародних стандартів і вимог, а також кращих практик держав – членів ЄС та держав Організації економічного співробітництва та розвитку.

Реформування державного управління потребує якісного кадрового забезпечення. Державні службовці є основою цієї системи, адже саме вони забезпечують ефективну роботу державних органів. Важливим аспектом є формування у державних службовців високого рівня відповідальності, компетентності та мотивації, що можливо лише за умов створення належного освітнього середовища і сприятливого клімату для професійного розвитку.

Необхідність постійного навчання державних службовців також обумовлена динамікою сучасних викликів, таких як цифровізація, глобалізація, зміни в економічній і політичній сферах. Відповідно виникає потреба в удосконаленні системи навчання, орієнтованої на розвиток лідерських якостей, адаптацію до інновацій і прийняття ефективних управлінських рішень. Це завдання забезпечується через комплексну систему професійного навчання, яка охоплює як формальні, так і неформальні методи.

У цьому напрямку ключову роль відіграють державні програми навчання та підвищення кваліфікації, що забезпечують актуалізацію знань відповідно до сучасних викликів і стандартів.

II. Підвищення кваліфікації державних службовців за рахунок коштів державного бюджету (Програма SIGMA)

Відповідно до Стратегії державного управління успіх реформи значною мірою залежить від якості управління людськими ресурсами в державних органах, що мають забезпечувати сучасні, ефективні та дієві служби управління персоналом. Для результативного виконання покладених на неї завдань службі управління персоналом необхідно впроваджувати сучасні методи та інструменти управління персоналом на державній службі, розвивати організаційну та управлінську культуру.

Неодмінним та важливим компонентом модернізації державного управління є підвищення якості професійного навчання державних службовців.

Водночас важливим чинником забезпечення ефективності діяльності органів влади є професіоналізація публічної служби, що передбачає відповідну професійну підготовку упродовж усієї кар'єри дієвих управлінців і висококваліфікованих, відповідальних службовців для розбудови належного врядування й гармонійного суспільного розвитку України.

Професійне навчання, спрямоване на адаптацію публічних службовців до змін, посилення їхньої спроможності формувати й реалізовувати цілісну державну політику, орієнтовану на забезпечення потреб громадян, адекватне реагування на внутрішні й зовнішні виклики, підвищення якості надання управлінських послуг, є надзвичайно актуальним. Його важливість для професійного зростання та індивідуального професійно-кваліфікаційного розвитку фахівців вирізняється з урахуванням перспектив євроінтеграції України, зокрема приведення вимог до професійних якостей державних службовців у відповідність до європейських стандартів публічної служби.

Підвищення кваліфікації публічних службовців за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби здійснюється в закладах вищої та післядипломної освіти, наукових установах, які провадять освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації, зокрема публічних службовців, з якими укладено державний контракт.

Учасники професійного навчання можуть реалізовувати своє право на професійне навчання через підготовку, підвищення кваліфікації, стажування та самоосвіту.

Організаційні засади функціонування системи професійного навчання державних службовців визначені в Положенні про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106 (далі – Положення).

Згідно із Положенням підвищення кваліфікації здійснюється за програмами, які за змістом навчання поділяються на загальні та спеціальні.

Загальні програми підвищення кваліфікації – програми підвищення кваліфікації, метою яких є підвищення рівня професійної компетентності учасників професійного навчання на основі раніше набутого професійного та життєвого досвіду та відповідно до загальних потреб державних органів, органів місцевого самоврядування.

Спеціальні програми підвищення кваліфікації – програми підвищення кваліфікації, метою яких є підвищення рівня професійної компетентності учасників професійного навчання на основі раніше набутого професійного та життєвого досвіду та відповідно до їх індивідуальних потреб і спеціальних потреб державних органів, органів місцевого самоврядування.

Для забезпечення доступу до безоплатних інформаційних послуг у сфері професійного навчання публічних службовців через мережу Інтернет Національним агентством України з питань державної служби впроваджено та введено в експлуатацію Портал управління знаннями, який створено, зокрема, для підвищення рівня професійної компетентності шляхом постійного професійного навчання.

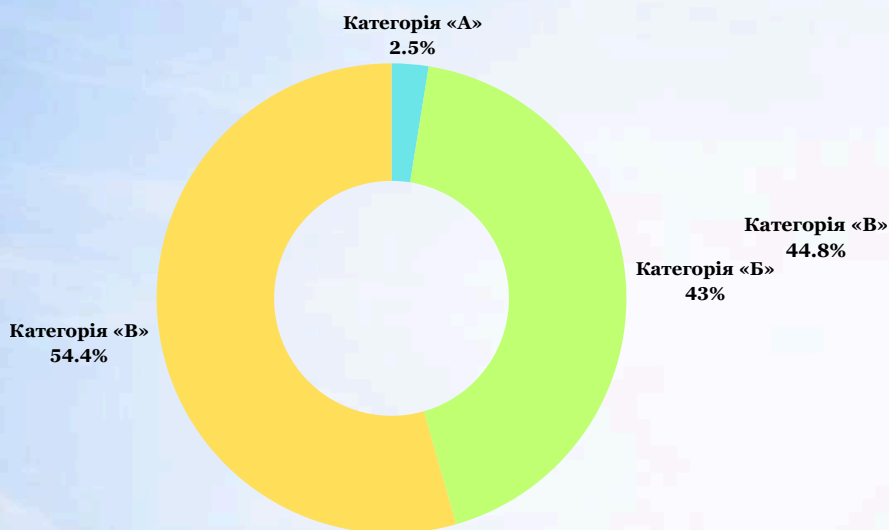
Професійне навчання державних службовців проводиться за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, через систему підготовки, перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації, зокрема у сфері публічного управління та адміністрування, у встановленому законодавством порядку в навчальних закладах, установах, організаціях незалежно від форми власності, які мають право надавати освітні послуги, у тому числі за кордоном.

Згідно із Законом України «Про державну службу» та Положенням підвищення рівня професійної компетентності державних службовців проводиться протягом проходження служби, а підвищення кваліфікації – не рідше одного разу на три роки.

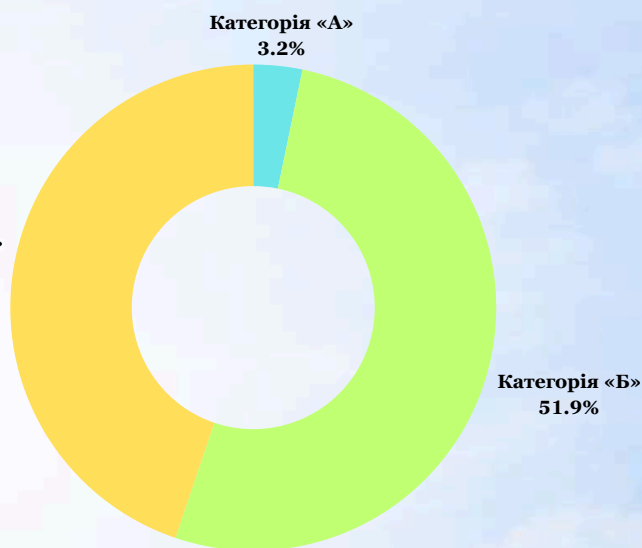
Так, з метою підвищення рівня професійної компетентності та на виконання вимог законодавства України Управлінням персоналу Адміністрації судноплавства у 2025 році забезпечено організацію професійного навчання для державних службовців Адміністрації судноплавства.

Під час узагальнення інформації про професійне навчання державних службовців Адміністрації судноплавства за рахунок коштів державного бюджету у 2025 році встановлено, що **74** державних службовця Адміністрації судноплавства (**36 %**) успішно підвищили свій рівень професійної компетентності за загальними професійними (сертифікатними) / загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації, з них: категорія «А» – **2**, категорія «Б» – **34**, категорія «В» – **43**. Отримали **139** сертифікатів, з них: категорія «А» – **5**, категорія «Б» – **80**, категорія «В» – **69** (один державний службовець міг брати участь у декількох програмах).

Розподіл державних службовців Адміністрації судноплавства, які підвищили кваліфікацію за рахунок коштів державного бюджету, за категоріями посад у 2025 році

Розподіл отриманих сертифікатів державними службовцями Адміністрації судноплавства за категоріями посад у 2025 році

Примітка: один державний службовець міг брати участь у декількох програмах професійного навчання

Підготовка за освітньо-професійними програмами

Вища освіта за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» є основою розвитку суспільства та ефективного функціонування національної системи державного управління. Ринок освітніх послуг формує можливості для розвитку людського капіталу як окремих осіб, так і суспільства загалом. Розвинена мережа закладів вищої освіти, що готують магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», сприяє підвищенню ефективності державного управління.

Так, у 2025 році **2** державних службовця Адміністрації судноплавства за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби здобули освіту магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» закінчивши Національний університет «Чернігівська політехніка».

1 державний службовець Адміністрації судноплавства за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби у 2025 році вступив до Херсонського національного технічного університету для здобуття освіти магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Навчальні програми, до яких державні службовці Адміністрації судноплавства виявили найбільший інтерес у 2025 році (за рахунок коштів державного бюджету)

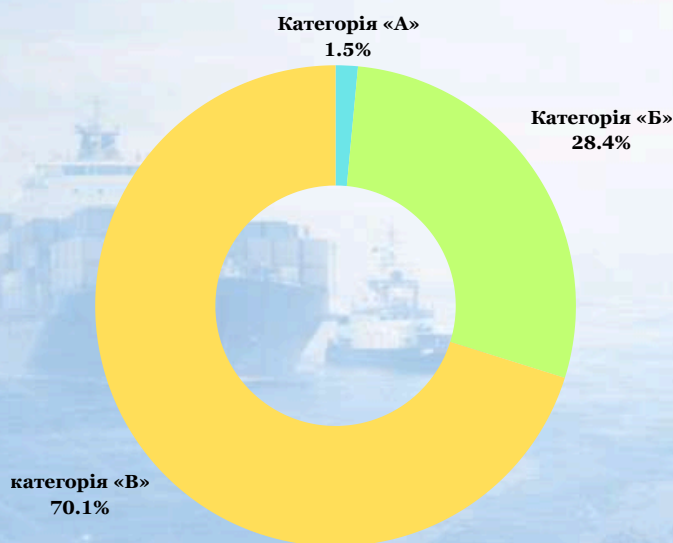
Примітка: один державний службовець міг брати участь у декількох програмах професійного навчання

III. Підвищення кваліфікації державних службовців за рахунок коштів інших джерел

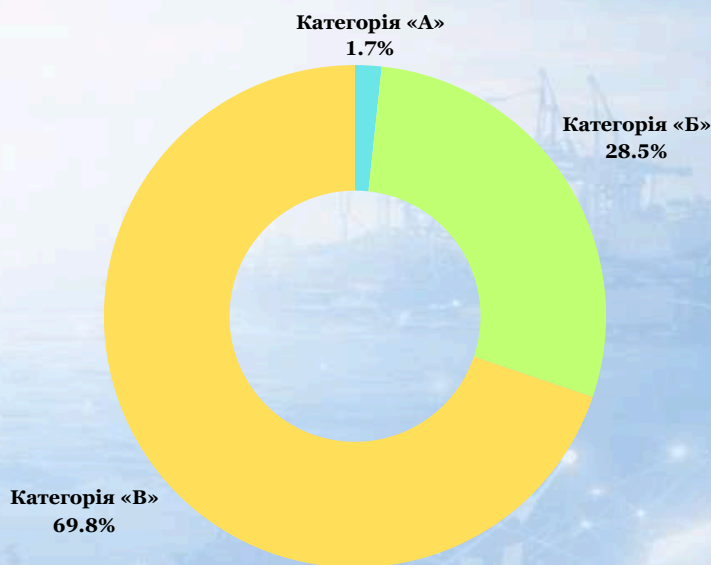
Під час узагальнення інформації про професійне навчання державних службовців Адміністрації судноплавства за рахунок коштів інших джерел у 2025 році встановлено, що **134** державних службовця Адміністрації судноплавства (**65 %**) успішно підвищили свій рівень професійної компетентності за загальними професійними (сертифікатними) / загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації, з них: категорія «А» - **2**, категорія «Б» - **38**, категорія «В» - **94**. Отримали **235** сертифікатів, з них категорія «А» - **4**, категорія «Б» - **67**, категорія «В» - **164** (один державний службовець міг брати участь у декількох програмах).

Для здобуття у 2025 році рівня освіти магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» **2** державних службовця Адміністрації судноплавства на платній основі закінчили Національний університет «Чернігівська політехніка» та Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая.

Розподіл державних службовців Адміністрації судноплавства, які підвищили кваліфікацію за рахунок коштів інших джерел, за категоріями посад у 2025 році

Розподіл отриманих сертифікатів державними службовцями Адміністрації судноплавства за категоріями посад у 2025 році

Примітка: один державний службовець міг брати участь у декількох програмах професійного навчання

IV. Узагальнені результати професійного навчання державних службовців Адміністрації судноплавства у 2025 році

У 2025 році підвищення кваліфікації державних службовців Адміністрації судноплавства здійснювалось відповідно до Плану-графіка навчання державних службовців і працівників Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України на 2025 рік, який затверджений 05 лютого 2025 року (далі – План-графік).

Згідно з Планом-графіком державні службовці Адміністрації судноплавства підвищували рівень професійної компетентності за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами на базі Вищої школи публічного управління, Національного університету цивільного захисту України, відповідних навчальних закладів незалежно від форми власності, що мають право на провадження відповідної освітньої діяльності, і центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, а також шляхом самоорганізованого здобуття певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, дозвіллям на освітніх онлайн-платформах.

Протягом 2025 року державним службовцям Адміністрації судноплавства забезпечено можливість навчатися не тільки в межах робочого часу, але й у позаробочий час, що дало можливість їм розвивати навички й знання для покращення своєї роботи та виконання посадових обов'язків більш ефективно.

Протягом 2025 року **194** державних службовця Адміністрації судноплавства (**95 %**) успішно підвищили свій рівень професійної компетентності, з них: категорія «А» – **3**, категорія «Б» – **60**, категорія «В» – **135**. Отримали **939** сертифікатів / посвідчень / дипломів, з них: категорія «А» – **15**, категорія «Б» – **329**, категорія «В» – **595** (один державний службовець міг брати участь у декількох програмах).

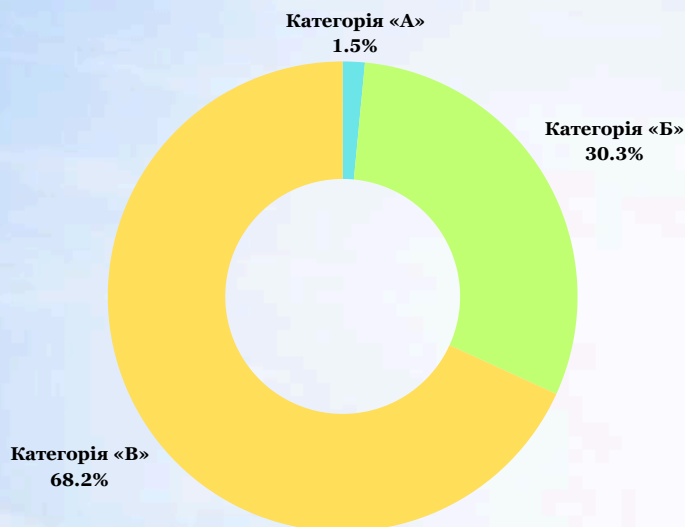
Для здобуття у 2025 році рівня освіти магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»:

1 державний службовець Адміністрації судноплавства за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби вступив до Херсонського національного технічного університету;

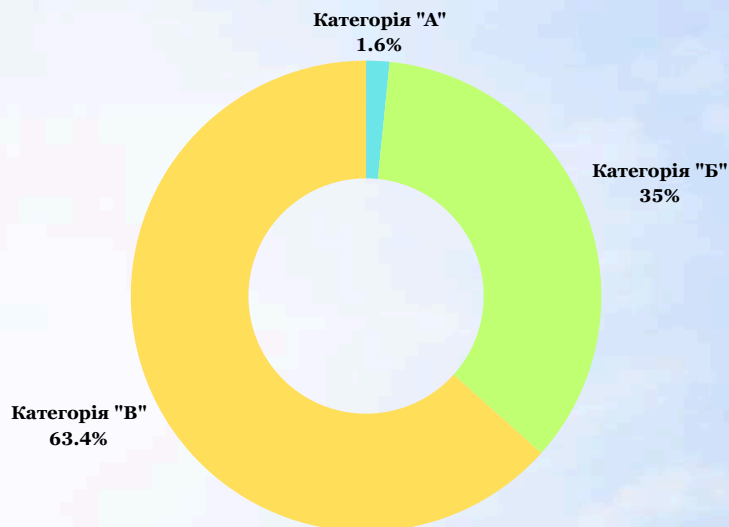
2 державних службовця Адміністрації судноплавства за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби закінчили Національний університет «Чернігівська політехніка».

2 державних службовця Адміністрації судноплавства на платній основі закінчили Національний університет «Чернігівська політехніка» та Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая.

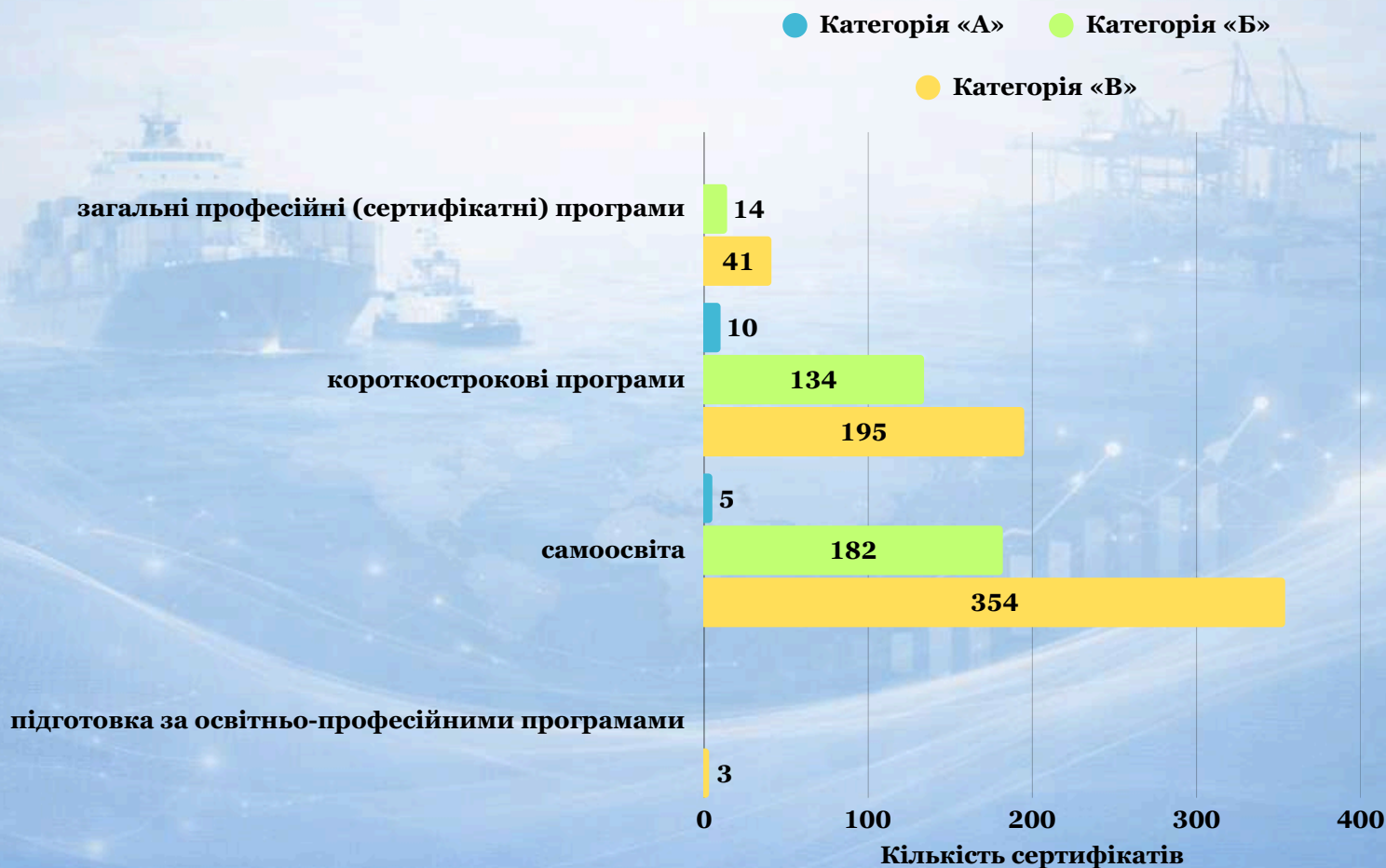
Розподіл державних службовців Адміністрації судноплавства, які підвищили кваліфікацію за рахунок коштів державного бюджету та за рахунок інших джерел, за категоріями посад у 2025 році

Розподіл отриманих сертифікатів державними службовцями Адміністрації судноплавства за категоріями посад у 2025 році

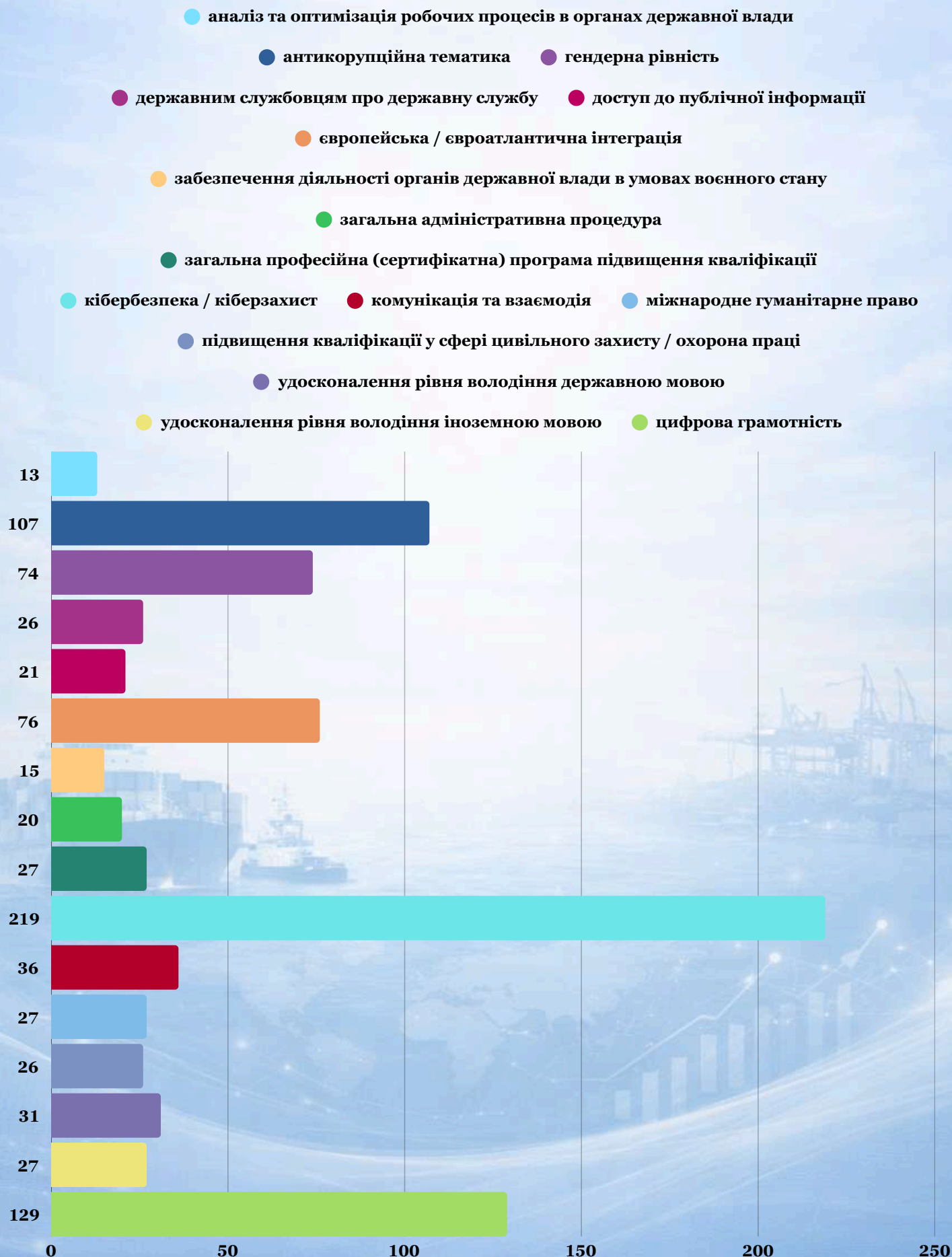

Кількість отриманих сертифікатів за результатами професійного навчання державних службовців Адміністрації судноплавства у 2025 році

Примітка: один державний службовець міг брати участь у декількох програмах професійного навчання

Навчальні програми, до яких державні службовці Адміністрації судноплавства виявили найбільший інтерес у 2025 році

Примітка: один державний службовець міг брати участь у декількох програмах професійного навчання

V. Перспективи професійного розвитку державних службовців Адміністрації судноплавства у 2026 році

У 2026 році професійний розвиток державних службовців Адміністрації судноплавства здійснюватиметься з урахуванням результатів аналізу професійного навчання у 2025 році, актуальних викликів у сфері публічного управління, а також стратегічних пріоритетів реформування державної служби.

Аналіз даних за 2025 рік засвідчив високий рівень залученості державних службовців Адміністрації судноплавства до процесів підвищення кваліфікації, зокрема значний інтерес до програм з цифрової грамотності, антикорупційної тематики, загальної адміністративної процедури, комунікації та взаємодії, а також забезпечення діяльності органів державної влади в умовах воєнного стану. Водночас зростає потреба у розвитку управлінських, стратегічних та психологічних компетентностей, необхідних для роботи в умовах невизначеності та постійних змін.

У 2026 році професійне навчання державних службовців планується здійснювати відповідно до індивідуальних програм професійного розвитку, з акцентом на підвищення ефективності виконання посадових обов'язків, розвиток управлінського потенціалу та формування культури безперервного навчання.

Основні пріоритети професійного навчання у 2026 році:

- розвиток управлінських та лідерських компетентностей, стратегічного планування, навичок прийняття управлінських рішень і кризового управління;
- посилення правових компетентностей, зокрема у сферах загальної адміністративної процедури, доступу до публічної інформації, захисту персональних даних та застосування міжнародного гуманітарного права;
- підвищення рівня цифрової, інформаційної та кібербезпеки з урахуванням сучасних ризиків;
- розвиток комунікаційних компетентностей, стратегічних комунікацій та взаємодії з громадськістю;
- формування психологічної стійкості, навичок управління змінами та адаптації до роботи в умовах підвищеного навантаження;
- забезпечення дотримання принципів доброчесності, гендерної рівності, недискримінації та захисту прав людини;
- удосконалення рівня володіння державною та іноземними мовами;
- підвищення професійної ефективності служб управління персоналом.

Реалізація зазначених напрямів професійного розвитку у 2026 році сприятиме підвищенню інституційної спроможності Адміністрації судноплавства, забезпеченню сталого розвитку кадрового потенціалу, впровадженню сучасних підходів до публічного управління та досягненню відповідності європейським стандартам державної служби.

VI. Висновок

Професійне навчання державних службовців є ключовим чинником забезпечення ефективного функціонування системи державного управління та реалізації реформ в Україні. В умовах європейської інтеграції, цифрової трансформації та зростання управлінських викликів постійний розвиток професійних компетентностей державних службовців набуває особливої актуальності.

Результати 2025 року свідчать про системний та комплексний підхід до організації професійного навчання в Адміністрації судноплавства. Протягом 2025 року **95 %** державних службовців Адміністрації судноплавства підвищили рівень своєї професійної компетентності, отримавши **939** сертифікатів / посвідчень / дипломів, що підтверджує високий рівень залученості персоналу до процесів професійного розвитку.

Професійне навчання здійснювалося з використанням різних форм та джерел фінансування: за рахунок коштів державного бюджету, за рахунок коштів інших джерел, а також шляхом самоосвіти. Такий підхід дозволив забезпечити широке охоплення державних службовців Адміністрації судноплавства навчанням без додаткового фінансового навантаження на державний бюджет.

Крім того, важливою складовою професійного розвитку стала участь державних службовців Адміністрації судноплавства у магістерських програмах за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», що сприяє формуванню стратегічного мислення, управлінських компетентностей та підвищенню інституційної спроможності Адміністрації судноплавства.

Загалом система професійного навчання державних службовців Адміністрації судноплавства у 2025 році відповідає сучасним вимогам та європейським стандартам публічного управління, забезпечує безперервний розвиток персоналу та створює передумови для підвищення якості управлінських рішень і надання публічних послуг.